

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yönetim Sorunları

Management Problems in Preschool Educational Institutions

Şükrü Ada

*Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
sukruada@atauni.edu.tr*

Rıdvan Küçükali

*Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
ridvankucukali@atauni.edu.tr*

Durdağı Akan

*Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
durdaagiakan@atauni.edu.tr*

Mustafa Dal

*Iğdır Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
mustafa.dal@igdir.edu.tr*

Özet

Okul öncesi eğitim, çocukların bütün gelişim alanlarında desteklendiği ve öğrenmeye en açık oldukları dönemde verilen bir eğitimidir. Bu dönemde çocukların öğrenmelerini en fazla destekleyen kişiler ise kuşkusuz öğretmenlerdir. Öğretmenlerin karşılaştığı sorunların tespit edilip aşılması okul öncesi eğitimin kalitesini arttıracaktır. Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların yönetim işlevleri bağlamında tespit edilmesidir. Araştırmanın örneklemini Iğdır il merkezinde bağımsız anaokullarında çalışan toplam 19 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın deseni nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır. Veriler içerik analizi ve betimsel analiz teknikleriyle analiz edilmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin yönetim işlevleri alt başlıklarının tamamında bazı sorunlarla karşılaştıkları görülmüştür. En çok karşılaşılan sorunların ise denetim, yardımcı personel, mesai saatleri, yardımcı personel, okul aidatları, okul bahçe alanları ve öğrenci sayıları konularında olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Okul öncesi eğitim; Yönetim işlevleri; Öğretmen sorunları

Abstract

Pre-school education is an education program provided for children in the period of their best learning time. The most supportive people during this period are teachers for children. Identified and overcome the problems faced by teachers will improve the quality of the pre-school education. The aim of this study is to determine the problems of the teachers working in pre-school education institution in the context of the management functions. The study samples include 19 teachers working in kindergartens as independent in the city center of Iğdır. The research design is based on qualitative research methods. Content analysis and data were analyzed with descriptive analysis technique. As a result, some problems in all of the sub-title of the management functions has been observed. The most common problems have been identified as supervision, helpful staff, office hours, school fees, school garden area and the number of students.

Keywords

Pre-school education; Management functions; Teacher problems

Giriş

Davranış geliştirme sürecinin ilk basamağını oluşturan okul öncesi eğitim çocuğun doğduğu günden, 72 aya kadar geçen yılları kapsayan, bu yaş grubu çocukların bireysel özelliklerine ve gelişim düzeylerine uygun, bedensel, psiko-motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerini desteklemeye yönelik, çocuklara zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan ve onları toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren, çocukları ilköğretime hazırlayarak, temel eğitimin bütünlüğü içerisinde yer alan sistemli ve bilinçli bir eğitim sürecidir (Akduman, 2010 s. 3).

Günümüzde çağdaş gelişim ve öğrenme teorileri, okul öncesi eğitim döneminin çocukların sadece bakım ve korunmaya ihtiyaç duydukları bir dönem olmadığını, bu dönemde gelişim ve öğrenme düzeyinin de üst seviyelerde olduğunu kabul etmektedirler. Bu dönemde anne-baba ve çocuk arasındaki ilişki çok önemlidir. Ama sadece aile ortamı çocukların gelişim ve öğrenme gereksinimleri için yetmemekte, profesyonel eğitim veren okul öncesi eğitim kurumlarına ihtiyaç duyulmaktadır (Koçyiğit, 2010, s. 184).

Yapılan araştırmalarda, yüksek kaliteli bir erken çocukluk programına katılanların bilişsel kazanımları, lise sonrası kayıt ve mezuniyet oranları ve gelir getirici istihdam avantajlarının katılmayanlara oranla daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür (Rose, 2008, s. 12). Yine aynı şekilde yüksek kaliteli erken çocukluk eğitimi programlarına katılan çocukların okul başarıları ve yetişkinlikteki yaşamlarının olumlu yönde etkilendikleri (Santoro, 2011, s. 24), hatta yarım gün eğitim alanlarla tam gün eğitim alanlar arasında tam gün eğitim alanların lehine daha verimli sonuçlar oluşturduğu saptanmıştır (Carnes ve Albrecht, 2007, s.70).

Okul öncesi dönemdeki çocukların beyin gelişimi farklı dönemlerde farklı hızlarda ilerlemektedir. Örneğin 3 yaşındaki bir çocuğun ürettiği snaps bir yetişkininkinin 2 katı daha fazladır. Yaşamın ilk 7 yılı bu hızlı üretim devam ederken daha sonra giderek azalır. Çocukların bu dönemde yaşadığı

olumlu ve olumsuz deneyimler zihinsel gelişimlerini etkilemekte ve yetişkinlikteki potansiyellerini belirlemektedir. (Turaşlı, 2010, s. 9)

Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- 1- Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- 2- Onları ilkokula hazırlamak,
- 3- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,
- 4- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır (MEB, 2013 s. 10).

Okul öncesi dönem, yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Her yaş grubunun genel gelişim özellikleri o yaş grubundaki tüm çocuklar için ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır. Okul öncesi eğitimi bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler şunlardır:

1. Okul öncesi eğitimi çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
2. Okul öncesi eğitimi çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, özbakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilkokula hazırlamalıdır.
3. Okul öncesi eğitimi kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.
4. Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
6. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.
7. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
8. Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı; ona öz denetim kazandırmalıdır.
9. Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Bütün etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
10. Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve yetişkinin güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
12. Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.

13. Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
14. Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
15. Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
16. Okul öncesi eğitimin süreçleriyle rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.
17. Çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitimi programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
18. Değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır (MEB, 2013 s. 11).

Okul öncesi eğitimin verildiği kurumların yönetsel özellikleri öğretim sürecini doğrudan etkilemektedir. Bursalıoğlu (2008), yönetimin örgütün amacının gerçekleştirilmesine ilişkin eylemler bütünü olduğunu, bu eylemlerin, yönetim süreçleri ya da yönetim sürecinin öğeleri olarak adlandırıldığını belirtir. Bu öğelerin; karar verme, planlama, örgütleme, etkileme, iletişim, eşgüdümleme ve değerlendirme olduğunu söylemektedir. Okul yönetimini, 'Eğitim yönetimi nasıl yönetimin eğitime uyarlanmasından meydana geliyorsa, okul yönetimi de eğitim yönetiminin okula uygulanmasından meydana gelmektedir.' şeklinde açıklamaktadır (Tok, 2002 s. 4)

Yönetici kurumun, eğitimin, yönetimin amaçlarını gerçekleştirmek için yönetim işlevlerini yerine getirmelidir. Bir kurumun etkili yönetimi, yönetim işlevlerinin planlı bir şekilde gerçekleşmesi ile mümkündür. Eğitim yönetiminin beş işlevi bulunmaktadır(Tok, 2002 s. 7):

1. İşgören Hizmetleri Yönetimi
2. Genel Hizmetler Yönetimi
3. Eğitim Programları Yönetimi
4. Öğrenci Hizmetleri Yönetimi
5. Bütçe Hizmetleri Yönetimi

Okul öncesi eğitim çocuğun profesyonel anlamda girdiği ilk eğitim ortamıdır. Bu ortam çocuğun daha sonraki akademik ve sosyal yaşamına ve tüm gelişim alanlarına bir şekilde yansımaktadır. Kuşkusuz okul öncesi eğitim ortamında çocuklardan birinci derecede sorumlu olan kişiler öğretmenlerdir. Öğretmenlerin okul ortamındaki huzur ve mutluluğu, verilen eğitimin niteliğinde belirleyicisi olmaktadır. Dolayısıyla okuldaki yönetsel uygulamalar bu niteliğin oluşumunda önemli bir role sahip bulunmaktadır. Bu anlamda öğretmenlerin yaşadığı yönetsel sorunların bilinmesi ve buna yönelik çözüm üretilmesi bu sürecin gelişimine katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenlerin yaşadığı yönetsel sorunların tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1- Öğretmenlerin işgören hizmetlerinde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 2- Öğretmenlerin genel hizmetler yönetiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 3- Öğretmenlerin eğitim programları hizmetlerinde yaşadıkları sorunlar nelerdir?

- 4- Öğretmenlerin öğrenci hizmetleri yönetiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 5- Öğretmenlerin bütçe hizmetlerinde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 6- Öğretmenlerin denetimde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 7- Öğretmenlerin bunların dışında yaşadıkları sorunlar nelerdir?

Yöntem

Araştırmada, okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenlerin yaşadığı yönetsel sorunlarla ilgili olarak öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Toplanan veriler nitel veri analiz yaklaşımlarından içerik analizi ile çözümlenmiştir. Nitel araştırma algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir süreç izler (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada, durum çalışması nitel araştırma yöntemi olarak benimsenmiştir. Üzerinde çalışılması hedeflenen sürecin doğası gereği kendiliğinden oluştuğunda ve araştırmacılar “Neden?” ve “Nasıl?” sorularına odaklanarak “Hedeflenen durumu” derinlemesine ve ayrıntılı olarak irdelemek istediğinde, durum çalışmalarına yönelmektedir. Durum çalışmalarının güncel bir olgunun kendi yaşam çerçevesinde çalışılması ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılabilmesi (Yıldırım ve Şimşek, 2011; Miles ve Huberman, 1994) gibi özellikleri nedeniyle bu araştırmanın doğasına uygun düşmektedir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Iğdır il merkezine bağlı bağımsız anaokullarında çalışan toplam 19 okul öncesi öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminde araştırmacı yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Bu yöntem araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Bu örnekleme yöntemi yaygın olarak kullanılmakla birlikte sonuçları daha az genellenebilir. Ayrıca bu yöntemin maliyeti de diğer yöntemlere göre daha azdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmasının nedeni seçilen okul öncesi öğretmenlerin çalışmaya katılmak için gönüllü olmasıdır. Araştırma etiği gereği öğretmenlerin kimlikleri gizlenmiş ve öğretmenlere Ö:1’den Ö:19’a kadar isimler verilmiştir. Öğretmenlerden 5’i bay, 14’ü bayandır. Öğretmenlerin çoğu 1-5 yıl meslek deneyimine sahip okul öncesi öğretmenliği lisans mezunudur

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, çoğunlukla yüz yüze yapılmakta olan, telefon vb. ses ve görüntülü iletişim araçlarıyla da yapılabilen sözlü iletişim ile veri toplama tekniği olan görüşme yöntemiyle toplanmıştır (Karasar, 2005). Görüşme, araştırmada cevabı aranılan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilebilir. Görüşme belirli bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlayan bir yöntemdir. (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2012, s. 150). Araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırmalarda çoğunlukla kullanılan bir veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlanmadan önce konuyla ilgili literatür taranmış, yapılan çalışmalar incelenmiş, konuyla ilgili üç öğretmenle yönetim işlevleri hakkında sorulan açık uçlu sorulardan oluşan bir ön görüşme yapılmıştır. Bu görüşmelerde öne çıkan sorunlar yönetim işlevlerinin alt başlıkları olarak görüşme formuna eklenmiştir. Görüşme formu uzmanların görüşüne sunulmuş ve son hali verilmiştir.

Görüşme soruları 7 alt başlık altındaki 15 sorudan oluşmaktadır. Görüşme her bir katılımcı ile bire bir yapılmıştır. Bu görüşmeler yaklaşık birer saat sürmüştür. Katılımcıların sorulara verdiği cevaplar araştırmacılar tarafından not alınmış ve bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Görüşmelerden elde edilen verileri analiz etmek için nitel analiz tekniklerinden betimsel analiz ve içerik analizi tekniklerinden faydalanılmıştır. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır. (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2012, s. 240). Araştırma verileri bütün araştırmacılar tarafından defalarca okunarak, katılımcıların en sık kullandıkları kelimeler, cümleler, sorunlar tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Katılımcıların kullandıkları cümleler doğrudan alıntılanarak da sorunların nasıl görüldüğü ortaya konulmaya çalışılmıştır. Daha sonra yapılan bu işlemler uzman görüşüne başvurularak araştırmacıların dışında iki akademisyen tarafından incelenmesi sağlanmıştır. Uzmanların görüşlerinin uyduğu bulgular araştırma kapsamında ele alınarak yönetici ve öğretmenlerin görüşlerine bağlı olarak tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Bulgular

İşgören hizmetleri yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunlar ile ilgili bulgular

Tablo 1. İşgören hizmetleri yönetimiyle ilgili karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Mesai saatleriyle ilgili bulgular	Velilerin öğrencileri geç getirip erken almaları	10
	5 saat kesintisiz eğitim süresinin uzun olması	7
	Kesintisiz eğitim olması nedeni ile öğretmenlerin teneffüs ve ara imkânları olmadığı için sorun yaşamaları	9
	Çocuklar için bu sürelerin uzun olduğunu düşünmeleri	12
Yardımcı personelle ilgili bulgular	Yardımcı personellerin nitelsiz olması	6
	Yardımcı personellerin alan bilgisine sahip olmaması	6
	Yardımcı personellerin yetersiz oluşu	6
Hizmet içi eğitimle ilgili bulgular	Hizmet içi eğitimi veren kişilerin eğitimlere gerekli önemi vermemeleri	9
	Eğitime çağırılan kişi sayısının az oluşu	8
	Eğitime gitme konusunda idare ile sıkıntı yaşanması	7
	Hizmet içi eğitimlerden haberdar olunamaması	9

Mesai saatleriyle ilgili bulgular

Görüşme sorularına cevap veren öğretmenlerden 12 tanesi mesai saatleriyle ilgili sorun olduğunu belirtmektedirler. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Velilerin öğrencileri geç getirip erken almaları
- 5 saat kesintisiz eğitim süresinin uzun olması
- Kesintisiz eğitim olması nedeni ile öğretmenlerin teneffüs ve ara imkânları olmadığı için sorun yaşamaları
- Çocuklar için bu sürelerin uzun olduğunu düşünmeleri

İşgören hizmetlerinin alt başlıklarından mesai saatleriyle ilgili öğretmenlerin 12 tanesi sorun belirtmiştir (Ö:4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,16). Bu sorunlardan en önemlisi 5 saatlik kesintisiz eğitimin okul öncesi eğitim açısından uzun olduğudur. Öğretmenlerden 8 tanesi (Ö:6,7,8,9,12,13,14,16) bu sorunla ilgili olarak hem öğrencilerin hem de kendilerinin süre uzunluğundan olumsuz etkilendiğini, çocukların sıkıldığını kendilerinin de planları uygulamakta zorlandığını belirtmişlerdir. Tok (2002) yaptığı çalışmada öğretmenlerin en büyük sorunlarının bu olduğunu ortaya koymuştur ve bu sorunun öğretmenlerin performansını olumsuz yönde en çok etkileyen sorun olduğu bulgusunu ortaya koymuştur (Tok, 2002, s. 51).

Yardımcı personellerle ilgili bulgular

Öğretmenlerden 12 tanesinin yardımcı personellerle ilgili sorun olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Yardımcı personellerin niteliksiz olması
- Yardımcı personellerin alan bilgisine sahip olmaması
- Yardımcı personellerin yetersiz oluşu

Yardımcı personelle ilgili bulgular öğretmenlerin bu konuyu bir sorun olarak gördüklerini ortaya koymuştur. Görüşme yapılan öğretmenlerden 12 tanesi (Ö:2,4,5,6,7,10,11,12,13,14,16,18) bu sorunu dile getirmişlerdir. Öğretmenlere göre en büyük sorun yardımcı personellerin okul öncesi eğitim alanında yetersiz bilgiye sahip olmaları ve çocuklarla girdikleri iletişimde yanlış tutumlar sergilemeleridir (Ö:2,4,5,6,11,16). Yardımcı personelin yetersiz sayıda olması da öğretmenler tarafından belirtilen sorunlardan bir diğeridir (Ö:7,10,12,13,14,18). Yardımcı personelin başka işlerle ilgilenmesi ve sınıf içerisindeki eğitim öğretim faaliyetlerine yeteri kadar destek olmamaları bir sorun olarak algılanmaktadır.

Hizmet içi eğitim ile ilgili bulgular

Görüşme sorularını yanıtlayan öğretmenlerden 13 tanesi hizmet içi eğitim ile ilgili sorun belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Hizmet içi eğitimi veren kişilerin eğitimlere gerekli önemi vermemeleri
- Eğitime çağırılan kişi sayısının az oluşu
- Eğitime gitme konusunda idare ile sıkıntı yaşanması
- Hizmet içi eğitimlerden haberdar olunamaması

Hizmet içi eğitim konusunun öğretmenler tarafından sorun olarak algılandığı görülmüştür. Katılımcılardan 13 tanesi (Ö:1,2,3,4,5,6,8,9,10,13,14,17,19) hizmet içi eğitim faaliyetlerinin eksik, niteliksiz ve amacının dışında yapıldığını dile getirmişlerdir. Ö:4 görüşmede 'Bakanlık hizmet içi eğitim ile ilgili yararlı kurslar açıyor ama ortalama 120 kişi alıyor. Seminerlere 700-800 kişi başvurduğu için

çıkma ihtimali çok az. Sayı artırılmalı' ifadelerini kullanmıştır. Yine Ö:3 'Hizmet içi eğitim de sürekli destek olmalı. Destek ve eğitim tek seferde değil belli dönemlerde ve zorunlu verilmeli' ifadelerini kullanmıştır. Örneklerden de anlaşılacağı gibi öğretmenlerin hizmet içi eğitime ulaşmak için önlerinde engeller olduğunu ve hizmet içi eğitim daha ulaşılabilir ve ciddi şekilde uygulanırsa fayda sağlayabileceğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Altankerem ve Cömert (2006)'de çalışmalarında örneklem grubundaki öğretmenlerin, 138 ile (%76.7) büyük çoğunluğu kendi ilinde, 28'i (%15.6) büyük şehirlerde, 14'ü (%7.8) ise tatil merkezlerinde hizmet-içi eğitim almak istediğini belirtmiştir bulgusu ile öğretmenlerin hizmet içi eğitim gereksinimlerini ortaya koymuştur.

Genel hizmetler yönetimi ile ilgili karşılaşılan sorunlar ile ilgili bulgular

Tablo 2. Genel hizmetler yönetimi ile ilgili karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Sınıf alanlarıyla ilgili bulgular	Sınıf alanlarının yetersiz olması	6
	Sınıf materyallerinin eksik ve yetersiz olması	5
	Program değişikliği nedeni ile yeni değişikliklere uygun olmaması	8
Okul bahçesi ile ilgili bulgular	Okul bahçesinin yetersiz olması	9
	Okul bahçesindeki oyuncakların ve materyallerin yetersiz olması	8
	Bahçedeki materyallerin dışarıdan gelen çocuklar tarafından kullanılması	8
	Materyallerin çocukların yaşına uygun olmaması ve tehlikeli olması	6

Sınıf alanlarıyla ilgili bulgular

Öğretmenlerden 6 tanesi sınıf alanlarıyla ilgili sorun belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Sınıf alanlarının yetersiz olması
- Sınıf materyallerinin eksik ve yetersiz olması
- Program değişikliği nedeni ile yeni değişikliklere uygun olmaması

Okul bahçesi ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 15 tanesi okul bahçesiyle ilgili sorunlar olduğunu belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Okul bahçesinin yetersiz olması
- Okul bahçesindeki oyuncakların ve materyallerin yetersiz olması
- Bahçedeki materyallerin dışarıdan gelen çocuklar tarafından kullanılması
- Materyallerin çocukların yaşına uygun olmaması ve tehlikeli olması

Genel hizmetler yönetimiyle ilgili bulgulara bakıldığında sınıf alanlarıyla ilgili 6 öğretmen (Ö:3.5.7.10.11.12), okul bahçesi ile ilgili 15 öğretmen (Ö:1.2.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.16.17)

sorunlardan bahsetmişlerdir. Bulgulardan da anlaşılacağı gibi sınıf alanları genel anlamda yeterli fakat okul bahçesi neredeyse bütün okullarda sorun teşkil etmektedir.

Eğitim programları yönetiminde karşılaşılan sorunlara yönelik bulgular

Tablo 3. Eğitim programları yönetiminde karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Aile katılımı ile ilgili bulgular	Ailelerin toplantılara katılmamaları ve iletişim probleminin doğması	12
	Ailelerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi sahibi olmamaları ve gereksiz görmeleri	11
	Ailelerin öğretmenleri bakıcı olarak görmeleri ve yaklaşımlarının olumsuz sonuçlar doğurması	10
	Bazı velilerin öğretmenin işine karışmaları ve öğretmenle çatışma yaşamaları	11
	Velilerin okuldaki etkinliklere katılmamaları	12
Programda yer alan kazanımlarla ilgili bulgular	Bazı kazanımların çevre şartlarına uygun olmaması	8
	Çocukların yaşlarına uygun olmayan kazanımların programda yer alması	8
	Bireysel farklılıklardan dolayı tüm kazanımların tüm çocuklarda gözlenememesi	5
Plan hazırlamayla ilgili bulgular	Lisans eğitiminde planla ilgili derslerin yetersiz olması	8
	Programda yapılan değişiklikler nedeni ile uyum sorunu yaşanması	10
	Plan hazırlamanın uzun zaman alması	10

Aile katılımı ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 13 tanesi aile katılımı ile ilgili sorun belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Ailelerin toplantılara katılmamaları ve iletişim probleminin doğması
- Ailelerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi sahibi olmamaları ve gereksiz görmeleri
- Ailelerin öğretmenleri bakıcı olarak görmeleri ve yaklaşımlarının olumsuz sonuçlar doğurması
- Bazı velilerin öğretmenin işine karışmaları ve öğretmenle çatışma yaşamaları
- Velilerin okuldaki etkinliklere katılmamaları

Programda yer alan kazanımlarla ilgili bulgular

Görüşme yapılan öğretmenlerden 11 tanesi kazanımlarla ilgili sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Bazı kazanımların çevre şartlarına uygun olmaması
- Çocukların yaşlarına uygun olmayan kazanımların programda yer alması
- Bireysel farklılıklardan dolayı tüm kazanımların tüm çocuklarda gözlenememesi

Plan hazırlamayla ilgili bulgular

Öğretmenlerden 13 tanesi plan hazırlamayla ilgili sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Lisans eğitiminde planla ilgili derslerin yetersiz olması
- Programda yapılan değişiklikler nedeni ile uyum sorunu yaşanması
- Plan hazırlamanın uzun zaman alması

Eğitim programları ile ilgili veriler incelendiğinde aile katılımı ile ilgili 13 öğretmen sorun bildirmiştir (Ö:1,2,4,6,7,8,9,10,11,12.13.14,16). Öğretmenlerin en büyük sorunları velilerin toplantılara ve etkinliklere katılmaması ve okul öncesi eğitim konusunda yetersiz bilgiye sahip olmaları olarak göze çarpmaktadır. Sosyo-kültürel seviyesi düşük olanlar etkinliklere katılmazken, sosyo-kültürel seviyesi yüksek olanların da öğretmenlere baskı kurmaya çalıştıkları ve öğretmenlerin işine karıştıkları saptanmıştır. Ö:13 görüşmede '*Ailelerin aşırı ilgili veya tamamen ilgisiz olması öğretmeni çok yoruyor. Öğretmeni bakıcı olarak görmelerini çok rahatsız edici buluyorum. Yaptığımız aile katılımı çalışmalarında çoğunluk katılıyor*' ifadelerini kullanmıştır. Bu ifadeler de gösteriyor ki öğretmenler kendini baskı altında hissetmektedirler ve bu durum motivasyonlarını ve mesleğe karşı tutumlarını etkilemektedir. Ailelere yönelik yapılacak tanıtım ve bilgilendirme eğitim ve toplantılarının ve aile ziyaretlerinin bu konudaki sorunlara azaltacağı düşünülmektedir. Zembat (2012)' da çalışmasında '*Öğretmenler ailelerle yaşadıkları çatışmaları gidermede aile ile iletişim ya da aileyi eğitime yolunu kullandıklarını belirtmekte, ayrıca ailenin eğitilmesini çatışmanın giderilmesinde önemli bir etken olarak gördüklerini ifade etmektedirler*' bulgusuna ulaşmış ve bu konunun öğretmenler tarafından bir sorun olarak görüldüğünü belirtmiştir. Gürocak ve Hacıfazlıoğlu (2012)'da çalışmalarında öğretmenlerin okul öncesi program yeterlilikleri konusunda yöneticilerden daha fazla destek aldıkları bulgusuyla bu konuda yetersiz olduklarını ortaya koymuşlardır.

Öğrenci hizmetleri yönetiminde karşılaşılan sorunlar ile ilgili bulgular

Tablo 4. Öğrenci hizmetleri yönetiminde karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Öğrenci sayıları ile ilgili bulgular	Öğrenci sayılarının fazla olması nedeni ile çocukların gelişimlerinin tam anlamıyla takip edilememesi	9
	Öğrenci sayılarının az olması nedeni ile etkinliklerin sıkıcı geçmesi ve sürenin uzun kalması	8
	Yaylacılık sebebi ile okulun bazı dönemlerinde öğrencinin az, bazı dönemlerinde ise çok olması	12
Sınıf yönetimi ile ilgili bulgular	Çocukların Türkçe bilmemeleri ve iletişim problemleri	4
	Çocukların okul ve sınıf kurallarını anlamada zorluk çekmeleri	7
	Aile içerisindeki yanlış davranışların çocuklarca öğrenilerek sınıf içerisinde de sergilenmesi	8
	Yaş gruplarının birbirine karıştırılmasının sınıf yönetimini zorlaştırması	10

Öğrenci sayıları ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 18 tanesi öğrenci sayıları ile ilgili sorun belirtmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Öğrenci sayılarının fazla olması nedeni ile çocukların gelişimlerinin tam anlamıyla takip edilememesi
- Öğrenci sayılarının az olması nedeni ile etkinliklerin sıkıcı geçmesi ve sürenin uzun kalması
- Yaylacılık sebebi ile okulun bazı dönemlerinde öğrencinin az, bazı dönemlerinde ise çok olması

Öğrenci hizmetleri yönetiminde karşılaşılan sorunlara bakıldığında öğrenci sayılarıyla ilgili 18 tane öğretmen sorun belirtmişlerdir (Ö:1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16.17.18).

Bu sorunlardan en önemlileri sınıf mevcutlarının fazla olması ve Iğdır'da yaylacılığın yaygın olması sebebiyle öğrencilerin belli dönemlerde okula devam etmemeleri olarak görülmektedir. Bazı okullarda öğrenci sayıları fazla iken bazı okullarda da öğrenci sayılarının az olduğu görülmektedir. Mevcudu fazla olan okullardan az olan okullara transfer yapılarak bu sorun aşılabilir. Veya sabahçı öğlenci şeklinde ikili eğitim yapılarak çözüm aranabilir.

Sınıf yönetimi ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 16 tanesi sınıf yönetimiyle ilgili sorunlardan bahsetmişlerdir. Bunlardan başlıcaları şunlardır;

- Çocukların Türkçe bilmemeleri ve iletişim problemleri
- Çocukların okul ve sınıf kurallarını anlamada zorluk çekmeleri

- Aile içerisindeki yanlış davranışların çocuklarca öğrenilerek sınıf içerisinde de sergilenmesi
- Yaş gruplarının birbirine karıştırılmasının sınıf yönetimini zorlaştırması

Öğrenci hizmetleri yönetiminin alt başlıklarından bir diğeri olan sınıf yönetimi konusunda da 16 öğretmen sorun belirtmiştir (Ö:1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.17.18). Öğretmenlerden 4 tanesi (Ö:1.2.10.14) öğrencilerinin Türkçe bilmemelerini en büyük sorun olarak görmektedirler. Türkçe bilmeyen öğrencilerle iletişim kurmak çok zor olduğundan ve sınıf kuralları ve etkinlikler esnasında anlamadıkları için sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sorun diğer öğrencilerinde dikkatlerini dağıtmakta ve sınıf yönetimini zorlaştırmaktadır. Ailelerin bilinçlenerek çocukları okula göndermeden Türkçe öğretmeleri bu sorunu azaltabilir fakat tam anlamıyla çözüm bulmanın zor olduğu düşünülmektedir. Güven ve Cevher (2005)'de yapmış oldukları çalışmalarında okul öncesi öğretmenlere yönelik sınıf yönetimiyle alakalı hizmet içi eğitimin artırılmasının bu konuda karşılaşılan sorunların giderilmesinde önemli ölçüde katkı sağlayacağı sonucuna ulaşmışlardır.

Bütçe yönetiminde karşılaşılan sorunlar ile ilgili bulgular

Tablo 5. Bütçe yönetiminde karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Öğretmenlerin okul dışında yaşadığı maddi problemleri okula yansıtılmaları ile ilgili bulgular	Sınıf ihtiyaçlarının yetersizlikten dolayı öğretmenin kendisi tarafından karşılanması	3
	Öğretmen ücretlerinin diğer kamu personellerine göre düşük kalması	4
Velilerden alınan aidatlar ile ilgili bulgular	Velilerinden aidatları toplamada her ay sıkıntı yaşanması	12
	Velilerin aidatların okul ve öğrenciler için harcandığına ikna olamaması	10
	Aidatların zamanında ve tam ödenmemesi	12
Okula verilen bütçenin yetersiz olmasıyla ilgili bulgular	Sınıfa materyal almada sıkıntı yaşanması	8
	Sınıf demirbaşlarının eksik olması(öğrenci dolabı, bilgisayar gibi)	7
	Boya, kalem, kâğıt, peçete ve buna benzer ihtiyaçların karşılanamaması	9

Öğretmenlerin okul dışında yaşadığı maddi problemleri okula yansıtılmaları ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 5 tanesi maddi problemlerinin okula yansıdığından bahsetmiştir. Bunlardan başlıcaları şunlardır;

- Sınıf ihtiyaçlarının yetersizlikten dolayı öğretmenin kendisi tarafından karşılanması
- Öğretmen ücretlerinin diğer kamu personellerine göre düşük kalması

Bütçe hizmetleri yönetimi alt probleminin birinci sorusu olan öğretmenlerin özel yaşamlarındaki maddi problemleri sınıf ortamlarına taşıyıp taşımadıkları konusuna öğretmenlerden 14 tanesi maddi problemlerini sınıf ortamına taşımadıkları cevabını vermişlerdir (Ö:4,5,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,19). Bu bulgu da öğretmenlerin mesleklerine profesyonel yaklaştıklarını göstermektedir. Maddi problem yaşamalarına rağmen bunu sınıfa yansıtılmaları olumlu bir tutum olarak görülmektedir.

Velilerden alınan aidatlar ile ilgili bulgular

Görüşme yapılan öğretmenlerden 15 tanesi aidatlarla ilgili sorunlar olduğunu dile getirmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Velilerinden aidatları toplamada her ay sıkıntı yaşanması
- Velilerin aidatların okul ve öğrenciler için harcadığına ikna olamaması
- Aidatların zamanında ve tam ödenmemesi

Velilerden alınan aidatlarla ilgili 15 öğretmen sorun belirtmişlerdir (Ö:1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.14.16.17.18). Velilerin zamanında aidatları ödememeleri, ya da hiç ödememeleri, idarenin aidatları öğretmenlere toplatmaları en büyük sorunlar olarak görülmektedir. Ö:8 görüşmede '*Zamanında vermedikleri için her ayın başında kendimi dilenci gibi hissediyorum*' ifadelerini kullanmıştır. Bu ifade öğretmenlerin bu konuda zor durumda kaldıklarını göstermektedir.

Okula verilen bütçenin yetersiz olmasıyla ilgili bulgular

Öğretmenlerden 11 tanesi okula verilen bütçenin yetersiz olmasıyla ilgili sorunlardan bahsetmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Sınıfa materyal almada sıkıntı yaşanması
- Sınıf demirbaşlarının eksik olması(öğrenci dolabı, bilgisayar gibi)
- Boya, kalem, kâğıt, peçete ve buna benzer ihtiyaçların karşılanamaması

Denetimde karşılaşılan sorunlar ile ilgili bulgular

Tablo 6. Denetimde karşılaşılan sorunlar

Temalar	Kodlanmış Öğretmen Görüşleri	f
Denetmenlerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi eksikliği ile ilgili bulgular	Denetmenlerin alana hakim olmamaları ve bunu kabul etmemeleri	11
	Denetmenlerin okullara çok az gelmeleri ve rehberlik yerine teftiş yapmaları	9
	Alan mezunu denetmenin olmaması	12
	Yeni değişiklikleri takip etmeyerek eskide kalmış uygulamaları istemeleri	9

Denetmenlerin öğretmenlere karşı tutumlarıyla ilgili bulgular	Okulöncesi eğitim ile ilgili tam anlamıyla bilgi sahibi olmadıkları için yaşanan sorunlar	5
	Öğretmeni aşağılayıcı veya suçlayıcı konuşmalarından kaynaklanan sorunlar	6
	Öğretmenlerin denetmenlerden korktukları için yaşanan sorunlar	5
	Denetmenler öğretmenlere karşı yönlendirici, yol gösterici bir tutum yerine yargılayıcı bir tutum göstermelerinden kaynaklanan sorunlar	5

Denetmenlerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi eksikliği ile ilgili bulgular

Öğretmenlerden 16 tanesi denetmenlerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi eksikliği ile ilgili sorunlardan söz etmişlerdir. Bu sorunların başlıcaları şunlardır;

- Denetmenlerin alana hakim olmamaları ve bunu kabul etmemeleri
- Denetmenlerin okullara çok az gelmeleri ve rehberlik yerine teftiş yapmaları
- Alan mezunu denetmenin olmaması
- Yeni değişiklikleri takip etmeyerek eskide kalmış uygulamaları istemeleri

Denetmenlerin öğretmenlere karşı tutumlarıyla ilgili bulgular

Görüşme yapılan öğretmenlerden 8 tanesi denetmenlerin öğretmenlere karşı tutumlarıyla ilgili sorunlardan bahsetmişlerdir. Bu sorunlardan başlıcaları şunlardır;

- Okulöncesi eğitim ile ilgili tam anlamıyla bilgi sahibi olmadıkları için yaşanan sorunlar
- Öğretmeni aşağılayıcı veya suçlayıcı konuşmalarından kaynaklanan sorunlar
- Öğretmenlerin denetmenlerden korktukları için yaşanan sorunlar
- Denetmenler öğretmenlere karşı yönlendirici, yol gösterici bir tutum yerine yargılayıcı bir tutum göstermelerinden kaynaklanan sorunlar

Denetim konusunda ise öğretmenlerden 16 tanesi sorun belirtmişlerdir (Ö:1.2.3.4.5.6.8.9.10.11.12.13.14.15.16.18). Öğretmenler en büyük sorunun denetmenlerin alana hakim olamamaları ve kendilerine karşı yanlış tutum sergilemeleri olduğunu belirtmektedirler. Denetmenlerin okula az gelmeleri veya hiç gelmemeleri de sorun olarak belirtilen bir diğer husustur. Ö:9 görüşmede '5 yıldır çalışıyorum ve sadece 1 kere denetmenler geldi ve sadece evraklara bakıp gittiler. Pek bilgileri olduğunu bize yardımcı olacaklarını düşünmüyorum. Her şeyi teorik olarak istiyorlar fakat uygulamada yaşanan problemlerden oldukça uzaklar' ifadelerini kullanmıştır. Büte ve Balcı (2010)'da çalışmalarında denetmenlerin yetersiz olduğunu ve alan konusunda uzman olmamaları sebebiyle öğretmenlerle sorun yaşadıkları bulgusuna ulaşmışlardır. Yine Tok (2002)'da çalışmasında okul öncesi eğitimde denetim ve rehberlik hizmetlerinin eksik oluşunun yöneticilerin ve öğretmenlerin performanslarını olumsuz yönde etkileyebileceği sonucuna ulaşmıştır.

Bu soruların dışında eklenmesi istenen başka sorunlarla ilgili bulgular

- İdareciler tarafından her seferinde okul öncesi eğitimin öneminden bahsedip daha sonra gereken önemin verilmediğinin hissedilmesi (Ö:9)

- Okul öncesi öğretmeninin diğer öğretmenlerden daha az saygı duyulan bir öğretmen grubu olduğunun hissedilmesi (Ö:14)
- İdarecilerin öğretmenlere anlayışlı davranmamaları öğretmenlerden tarafından ifade edilen diğer sorunlar olarak görülmektedir. (Ö:8)

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma ile okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitim kurumlarında yaşadıkları yönetsel sorunlar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırma verileri doğrultusunda okul öncesi öğretmenlerinin işgören hizmetleri, genel hizmetler, eğitim programı, öğrenci hizmetleri, bütçe hizmetleri ve denetim konularının tamamında birçok sorunla karşılaştıkları görülmektedir.

İşgören hizmetleri ile ilgili bulgular gösteriyor ki öğretmenlerin yaşadığı sorunlar üst yönetimler tarafından çözülebilecek sorunlardır. Öğretmenlerin çözemeyecekleri sorunlarla karşılaşmaları onları olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Yeteri kadar ve eğitim almış kadrolu personellerin kurumlara atanması bu sorunları ortadan kaldıracığı düşünülmektedir. Hizmet içi eğitim konusunda da öğretmenlerin sorunlar yaşadığı görüşmelerden ve gözlemlerden anlaşılmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi faydalı buldukları fakat ulaşmakta sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. Hizmet içi eğitim daha ulaşılır ve öğretmenlerin eksik olduğu alanlara yönelik olursa fayda sağlayabileceği düşünülmektedir.

Genel hizmetler yönetimiyle ilgili bulgulara bakıldığında sınıf alanlarının yeterli fakat bahçe alanlarının yetersiz olduğu görülmektedir. Yine sınıf içerisindeki materyaller konusunda da bazı sıkıntılar olmakla birlikte genel olarak bu konuda sorun yaşanmadığı görülmektedir. Bahçe alanlarındaki ve materyallerdeki sıkıntılar da yine üst yönetimler tarafından çözülebilecek bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bahçe duvarlarının olamaması veya yetersiz olması, diğer yaş gruplarındaki çocukların bahçe oyuncaklarını ve materyallerini kullanmaları da büyük bir sorun olarak gözlemlenmiştir. Bu konuda okul idaresinin ve il yönetiminin birlikte hareket ederek bu sorunu çözmeleri gerekmektedir.

Program ve plan alt başlıklarındaki bulgulara bakıldığında öğretmenlerin plan ve program konusunda yetersiz bilgiye sahip oldukları düşünülmektedir. Hazır plan kullanan öğretmenlerin veya eğitim setlerinin içinden çıkan planları kullanan öğretmenlerin hem planları tam anlamıyla uygulayamadıkları hem de plan hazırlamanın öğretmenin asıl işlerinden biri olduğunun farkında olmadıkları düşünülmektedir. Ö:9 görüşmede 'Şuan hazır plan kullanıyorum. Kendim hazırlarsam hem uzun zaman olacak hem de tam anlamıyla kazanımlar alabileceğimi düşünmüyorum. Şuan hazır plana daha çok güveniyorum. Çünkü aldığım seminerde yeterli olarak anlatılmadığından plan hazırlamak için kendimi yeterli görmüyorum' ifadelerini kullanmış ve plan yapamadığını belirtmiştir. Öğretmenler bir değişiklik veya yenilik olduğunda mutlaka bunun başkaları eliyle kendilerine ulaştırılması gerektiğini ifade etmektedirler. Kendilerinin yenilikleri araştırmak veya ulaşmak çabasına girmedikleri bunu başkalarından bekledikleri düşünülmektedir. Bu da kendilerini ve eğitim ortamlarını geliştirmede bir engel olarak ortaya çıkmaktadır.

Öğrenci hizmetleri ile ilgili bulgulara bakıldığında öğretmenlerin öğrenci sayılarıyla ilgili değişik sorunlar yaşadığı görülmüştür. Bazı öğretmenler öğrenci sayılarının fazla olduğundan yakınırken,

bazıları da öğrenci sayılarının az olduğundan bahsetmişlerdir. Yine bazı öğretmenler de öğrencilerin belli dönemlerde yaylacılığın yaygın olması nedeniyle okula devam etmediklerini belirtmişlerdir. Bu sorun da yine öğrencilerin okula uyum sağlamalarını ve diğer öğrencilerle uyumlu bir şekilde okula devam etmelerini engellemektedir. Öğretmenlerin uyum sağlayamayan öğrencilere gereksiz vakit ayırdıkları ve bu durumdan hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin olumsuz etkilendikleri görülmüştür.

Öğrenci hizmetleriyle ilgili öğretmenlerin karşılaştığı bir diğer önemli sorun ise dil problemleri. Bölge şartları gereği bazı öğrencilerin Türkçe bilmeden okula gelmeleri ve öğretmenlerin büyük zamanlarını öğrencilere Türkçe öğretmekle geçirmeleri büyük bir sorun olarak algılanmaktadır. Bu konuda öğretmenler ailelerle işbirliği içinde çalışarak bu sorunu aşmaya çalışsalar da ailelerin rolünün öğretmenlerden daha büyük olduğu düşünülmektedir. Ailelere verilecek eğitimlerle ve potansiyel öğrenci gruplarının aileleriyle bu konu paylaşılarak bu sorun bir nebze de olsa çözülebilir, ancak ailelerin isteksiz veya gönülsüz olmaları bu sorunun çözülmesini engelleyebilir.

Bütçe hizmetleri konusuna bakıldığında da öğretmenlerin kendi maddi problemlerini eğitim ortamına çoğunlukla yansıtmadıkları görülmüştür. Bu da genel olarak öğretmenlerin profesyonel meslek anlayışına sahip olduklarını göstermektedir. Diğer bir konu olan aidat ödemeleri öğretmenlerin en çok sorun olarak belirttikleri konudur. Öğretmenlerle aileler arasında bu konu yüzünden çıkan anlaşmazlıkların ve yanlış anlamaların eğitim ortamına ve çocuklara olumsuz yansıdığı düşünülmektedir. Bu ödemelerin banka yoluyla yapılması veya okul idaresi tarafından başka şekilde halledilmesinin öğretmenleri rahatlatacağı düşünülmektedir.

Denetim sorularına öğretmenlerin verdiği yanıtlarla oluşan bulgulara bakıldığında, denetimle alakalı birçok sorun karşımıza çıkmaktadır. Öncelikle öğretmenlerin denetim veya rehberlik görmediklerini belirtmeleri bu konudaki en önemli sorunlardan bir tanesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bulgu bize gösteriyor ki; denetim konusunda personel veya planlama eksikliği bulunmaktadır. Ya ildeki denetmen sayısının az oluşu ya da uygun planlamadaki aksaklıklar sorun oluşturmaktadır. Bir diğer sorunda il denetmenlerinin asıl işleri olan rehberlik ve denetim konularının dışında başka işlerle çok zaman kaybetmeleridir. Bu konunun bakanlık düzeyinde ele alınarak tedbirler alınması sorunun çözümünü kolaylaştıracaktır. Okul öncesi eğitim konusunda eğitim almış ve bu alana hakim olan denetmenlerin denetim ve rehberlik faaliyetlerini yürütmeleri bu konudaki sorunların çözümüne fayda sağlayabilir. Yine denetmenlerin öğretmenlere karşı yaklaşımlarını gözden geçirmelerinin iletişim ile ilgili sorunların çözülmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin yaşadığı yönetsel sorunlar, onların eğitim ortamındaki verimliliğini düşürmekte ve dolayısıyla çocukların eğitim ortamından yeteri kadar fayda sağlayamamalarına sebep olmaktadır. Bu sorunların nedeninin tespit edilerek çözülmesinin eğitim ortamının kalitesini arttıracığı ve eğitim ortamında bulunan öğrenci ve öğretmenlerin motivasyonlarının artacağı düşünülmektedir.

Araştırmacılara Öneriler

1. Çalışma grubu genişletilerek araştırma yapılabilir.
2. Yönetim süreçlerini de içine alacak şekilde genişletilerek araştırma yapılabilir.
3. Farklı değişkenler açısından bahsedilen sorunlar incelenebilir.

4. Nicel veri toplama araçları kullanılarak araştırma yapılabilir.

Kaynakça

- Altankerem, E., & Cömert, D. (2006). Siirt ilinde okul öncesi eğitim sorunlarının tespitine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 112-125.
- Akduman, G. G. (2010). Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi. G. U. Balat içinde, *Okul Öncesi Eğitime Giriş* (s. 1-19). Ankara: Pegem Akademi.
- Bursalıoğlu, Z. (2008). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büte, M., & Balcı, F. A. (2010). Bağımsız anaokulu yöneticilerinin bakış açısından okul yönetim süreçlerinin işleyişi ve sorunlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 485-509.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Campbell, F.A., Ramey, C.T., Pungello, E., Sparling, J. & Miller-Johnson, S. (2002). Early childhood education: Young adult outcomes from the abecedarian project. *Applied Developmental Science*, 6, 42-57.
- Carnes, G. & Albrecht, N. (2007). Academic and social-emotional effects of full-day kindergarten. *Emporia State Research Studies*, 43(2), 64-72.
- Gürocak, E. O., & Hacifazlıoğlu, Ö. (2012). Okul öncesi eğitim kurumları yöneticilerinin öğretim liderliği davranışlarına ilişkin öğretmen algıları. *International Journal of Human Sciences*, 318-338.
- Güven, E. D., & Cevher, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 85-108.
- Hood, L. Little, C., Marshall, B.J. & Brown, G. (2006). Accountability for quality: One state's experience in improving practice. *Early Childhood Education Journal*, 33(6), 399-403.
- MEB (2013). Milli eğitim bakanlığı okul öncesi eğitimi genel müdürlüğü okul öncesi eğitim programı kitabı. Ankara
- Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Koçyiğit, S. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarında personel. G. U. Balat içinde, *Okul Öncesi Eğitime Giriş* (s. 184-205). Ankara: Pegem Akademi.
- Miles, M. B., Huberman, A..M. (1994). *Qualitative data analysis*, California: Sage publication inc.
- Rose, M. (2008). Early childhood education: Front & center. *American Teacher*, 92(5), 10-13.
- Santoro, E. A., (2011). *Full-Day Kindergarten: A Case Study On The Perceptions Of District Leaders In Four Suburban Pennsylvania School Districts*. Temple University.
- Turaşlı, N. K. (2010). Okul öncesi eğitimin tanımı kapsamı ve önemi. G. Haktanır içinde, *Okul Öncesi Eğitime Giriş* (s. 1-23). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tok, E. (2002). Okul öncesi eğitim kurumlarında yönetim sorunları. Denizli: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi

Yıldırım, A. & Şimşek H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, Seçkin Yayıncılık. Ankara.

Zembar, R. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin okul yöneticisi, meslektaşları ve aileler bağlamında algıladıkları çatışma durumlarının incelenmesi. Eğitim ve Bilim , 203-215.